

sosialurin

telf. 14720 . 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrirtaksstjóri: Tórfinn Smith

Bláðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bláðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Ídnaðarálitið

Í SÍÐSTU viku varð álitid um ídnaðin almannakunngjørt — álit sum landsstýrið í 1977 setti nevnd at fara undir. Málsetningurin skuldi vera ein gjøgnumgongd av teimum móguleikum, sum í dag eru í Føroyum til stuðlan av verandi ídnaði og fremjan av nýggjum tiltøkum til stovnan av nýggjum ídnaði.

TAÐ er eitt drúgvtt álit, sum nú liggur á borðinum. Tað inniheldur uppskot um nýggjar leiðir, um broyting av verandi fjggjanarskipanum, um útbúgving, framtaksléiðir, um hvussu málsviðgerðin eigur at fara fram, um sølu og marknaðarføring o.s.fr.

EINKI er at ivast í, at tað er heilt rætt at lata tilík evni verða nágreinliga viðgjørð, sum hetta at kanna ídnaðarmóguleikarnar. Greitt man vera at tað ikki gerst eftir stuttari tíð at byggja upp tá eitt samfelag, sum brýtur munandi frá tí, sum er, tá vit hugsa um vinnulívsmynstrið so sum vit kenna tað gjøgnum tíðirnar.

MEN vit rokna við, at ein viðgerð av ídnaðinum skapar øktan og neyðugan áhuga og eisini er neyðugt, at brynja okkum út á økjum, har vit higartil ikki hava troyst nevnið til styrkjan av búskapinum.

VÍST liva vit í einum landi við fáum ráevnum, burtursæð frá tí havið gevur. Og eisini er tað so, at vit ikki hava nógvar av teimum ídnaðargreinunum, sum hósandi eru í grannalondum okkara. Og ídnaður til útlutnings, sum er grundaður á rúgvusmikið ráevni, hevur helst ikki stórar móguleikar, sum lutir í feroyskari ídnaðarútbýgging. Okkara fjarstøða skapar í sjálvum sær eisini trupulleikar — økir um framleiðslukostnaðin o.s.fr.

MEN hóast alt hetta og hóast tað, at nógur er hent til framburð á ídnaðarøkkinum í sjevtíðrunum, so kemur ein gjøllig viðgerð av ídnaðinum at verða til frama og framburð fyrri okkum.

D. J. Sørensen hevur í seinastuni í Dimmalætting havt nakrar viðmerkingar til javnaðarflokkinn, formann floksins og um móguliga samstarv javnaðarflokksins við tjóðveldisflokkinn og fólkaflokkinn.

Tað er gott at vera atfinningarsamur. Eisini

innanflokks. Men her er eitt stórt MEN: Hvi kemur D. J. ikki við atfinningum sínum á røttum stað?

Undir seinasta landsstýrisskeiði hevði javnaðarflokkurin tveir landsfundir. Á hvørjum fundinum varð funnist at táverandi samgongu. Ei heldur var tað nakar, sum mælti til eina samgongu við sambandsflokkinn. D. J. var sjálvur við á tí eina fundinum í Havn. Hvi nýtti hann ikki høvið at bera fram áskoðan sína á landsfundinum, sum er hægsti myndugleiki floksins?

Beint eftir seinasta løtingsval helt Suðurstreymoyar Javnaðarfelag

ein fund um valið. Útvið fimti fólk vóru á fundi og nógur segdu sína meining. Eftir ynksi nevndarinnar segdu tey eisini sína hugsan um eitt móguligt landsstýrissamstarv. Tað var ikki ein tann einasti fundarluttakari, sum mælti til eina samgongu við sambandsflokkinn.

Haraftrurimóti vóru nógvir fundarluttakarar, sum ynksu, at núverandi samgongan helt fram. Tó vóru tað nakrir luttakarar, sum mæltu frá OV NÓGVUM yvirtøkum. Tað var tann einasta ávaringin ella rættleiðingin.

Men D. J. var ikki á fundi. Nei, tað er hópin lættari at sita og skriva brev til eitt andstøðublað

heima við hús, men tað er eisini hópin meira ómánsligt.

Sjálvandi er tað nógur, sum kundi verið øðrvísi. Eisini innan javnaðarflokkinn, men at lata eina persónliga tvístøðu — so leiðis skilji eg skrivningina hjá D. J. — viga so nógur í eini politiskari støðutakan kann ikki vera rætt. Og heldur ikki dugir nakar at skilja, at hendan tvístøðan skal viðkoma øllum Føroya fólk. Tað eru nóg nógvir móttøðumenn, sum sá mistreysti niður í fólk. Ti skuldi tað verið neyðugt hjá viðhaldsfólki — ið hvussu er fyrrverandi — at gjørt tað.

j

ÓFATULIGT

Tað eru gøtuviðurskiptini við gamla kirkjugarðin í Havn, eg vildi sagt eitt sindur um, serliga nú tit fremstu býarborgarar eru so naskir, at tit ikki blúgvast við at fara eftir teimum deyðu, sum hava ligið undir grønu torvu á Svínaryggi.

Hvi eru tygum við til slíkt, tekniski formaður. Eru tygum ikki ektaður afturhaldandi javnaðarmáður?

Hvat skal hatta til, at grava beinini upp, órógva tann friðhalgaða blett, sum forfedrarnir valdu til

tey deyðu? Og hvørja nýttu er hetta til?

Jú, siga tygum, tað er fyrri at fólk skal fáa eina gongubreyt framvið kirkjugarðinum á Svínaryggi. Vit hava sær, hvussu býráðið hevur kveistrað vakrar vakstrarblettir burtur við lítum og ongum formáli. Og nú skal haldast fram við slíktum — ja, eg hevði hug at sagt beistagerðum.

Og nú eru tað tey deyðu, sum standa fyrri tórn, tey mótmæla sjálsagt ikki, sjálvt um tey hava fingið 3 mánaða klagufrest. Sjálvt um

motivini eru at geva gongufólki betri sømdir, so eru úrslitið, at tað bert viðkar um ræðið hjá bilunum. Ti í Dr. Jacobsensgøtu er viðkan av vegaøkinum bert nýtt til grýta enn fleiri bilar á undarlig stöð. Hyggið bara sjálvi.

Hyggið, hvussu vorðið er rúndanum kirkjugarðin á Svínaryggi, hvussu bilarnir har standa, har hevur býráðið har vart gongufólki?

Jú, viðurskiptini eru gjørd góð fyrri »kundanar« í Kagganum, sum ikki taka bilin heim aftur við sær.

Og skal takast burturav kirkjugarðinum fyrri at viðka enn meira um bilterrorin.

Tað er nú lægið, sum

býráðið gongur í »listesko« í hesum máli.

Her er ikki sýnt hjartalag, men vit trúðu her hjá okkum, at havnarmaðurin Jákup Sune Jacobsen, ikki vil við til slíka skammiliga gerð, sum at órógva staðið, sum forfedrarnir valdu teimum deyðu at hvíla í eftir mangan strævið og langt liv.

At havnarmaðurin burturav, formaðurin í teknisku nevnd, skuldi vera við til slíkt, tað vardi okkum ikki.

Onkur betri loysn mátti funnist, fyrr enn ikki at gera hatta strekkið bara til gonguveg.

Ein sum undrast
og harmast

skattasurningar

Í sjálvuppgávuni, teigi 8, undir útreiðslum stendur løntakarafrádráttur. Í leiðbeiningini stendur, at hann er galdandi fyrri persónar, sum hava lønarinn-tøku, fiski- og útróðrarpert, fólk-, avlams-, einkju- og aðra pensión.

Ein ógitt genta, sum eigur eitt barn og fær upphalds- og barnapening, fær hon løntakarafrádrátt av:

- 1) Upphaldspening, sum Almanna-stovan rindar henni?
- 2) Barnapeningin, sum barnafóðrin rindar henni?

x.

Svar:

Løntakarafrádrátturinn er galdandi fyrri tann partin av inntøkuni, ið er upphaldspeningur frá Almanna-stovuni.

Hesin er 20% av inntøkuni, men í mesta lagi 4.000 kr.

Er inntøkan 10.000 kr. og minni er frádrátturinn 2.000 kr., tó ongantíð meira enn inntøkan.

Regin Thomsen

VIÐMERKING

Í 14. September 17/1 sigur politiski blaðstjórnin um skrivstubbya mín í Sosialinum 13/1, at orsök einans var ynksi mitt um nýval til lægtingið.

Hettar prógvar hann við at skriva brot úr tí, eg skrivaði, brot, sum geva annað innihald enn samlaða skrivið. Slíkt kann valla nevast at vera høgur blaðmoralur.

Eftir hvat komið er fram, so var tað júst hesin sami blaðstjórnin, sum bleiv forsmáður, tí er hann so illbrýntur. Yvirtøku- og sjálvstýrisromantikurinn hjá Erlendi Paturssyni og Heðini Klein varð sópaður av samráðingaborði samgongumanna. Teir meira høgligu tjóðveldismennin-

ir hava sigrað einaferð enn.

Eg havi ongantíð verið í iva um, hvørja samgongu eg ynkski, men — og tað var orsök in til mitt litla innlegg og framgekk eisini av innihaldinum — eg ivaðist, um ikki prisur tjóðveldismanna sambært romantiska upplegginum til samgongusamráðingar var ov høgur fyrri javnaðarflokkinn.

Nakað týðir upp á, at júst her hava teir meira jøðfestu tjóðveldispolitikararnir forsmáað teir sveimandi við ov lítum jøðsambandi. Hetta eiga tjóðveldismenn sum heild rós fyrri.

jbm.